

Stora utskottets betänkande N:o

N:o 3/1924.

3 i anledning av Landskapsnämndens förslag om ändring av särskilda paragrafer i den av Landstinget antagna lagen om jakt inom landskapet Åland.

Landstinget har i avseende å utlåtande till Stora utskottet remitterat förenämnda förslag jämte Finans- och Ekonomiutskottets betänkande N:o 3.

Vid genomgåendet av Landskapsnämndens framställning i ärendet har Utskottet i likhet med Landskapsnämnden insett nödvändigheten av särskilda ändringar i den av Landstinget vid dess senaste session antagna landskapslagen rörande jakt.

Vad först beträffar § 16 i förslaget till jaktlag, så har Utskottet med hänsyn till älgens fåtaliga förekomst på Åland och dess ställning som våra skogars största prydnad samt den allmänt omfattade strävan att i största möjliga mån skydda denna de nordiska skogarnas högdjur ansett det vara av behovet påkallat att i sagda § inrycka en bestämmelse om det högsta antal älgar, som Landskapsnämnden i en och samma tillståndresolution fånge berättiga tillståndssökare att fälla. Därför och med fäst avseende å den omständigheten att man ej kan veta, huru Landskapsnämndens sammansättning i framtiden kan komma att gestalta sig, så har Utskottet härvidlag ansett förenämnda högsta antal böra fastställas till två stycken.

Då älgen även är i ekonomiskt avseende mycket värdefull, vore det enligt Utskottets förmenande rättvist att i lagen bestämma en avgift av exempelvis tvåhundra mark för varje fälld älg. En bestämmelse härom kunde lämpligast ingå i § 17.

Till följd därav att orrstammen under den senaste tid även i betänklig grad decimerats, har Utskottet, på sätt det tidigare vid behandlingen av detta ärende påpekat, ansett nödvändigt att åtminstone tillsvidare, ha orrhönan fridlyst under hela året. Orrhönan borde därför ingå under § 18 i förslaget till jaktlag.

Då enligt Utskottets förmenande även ungar av svärta, skrake och pracka borde i likhet med årsunge av ejder vara fridlysta, vore det må-

hända lämpligast, att ett förbud emot skjutande av sådana ungar inginge i § 18.

På tidigare i saken anförda skäl har Utskottet stannat för november och december månader såsom lämpligaste tiden för skytte av hare.

Inom Utskottet har utan meningsskiljaktighet det önskningsmålet uttalats, att helst hela den tid, men i varje fall större delen av den tid, under vilken våra viktigaste sjöfåglars häckning infaller, borde lugn och frid råda i skärgården, på det att sjöfågeln på intet sätt måtte störas i sin stora uppgift för släktets fortbestånd. Härvid har inom Utskottet uttalats flera förslag, som dels baserat sig å egna rön och erfarenheter och dels med fäst avseende å från olika delar av Åland uttalade önskningsmål. Vid behandlingen av denna segslitna detalj har en del av Utskottets ledamöter i främsta rummet sett på saken från jaktvårdssynpunkt, då andra däremot, väl inseende det viktiga häri, menat, att man nu med ett slag ej borde gå så strängt tillväga, att överträdelser av den blivande jaktlagen kunde befaras. Såsom förslag härutinnan har framhållits tiden från och med den 10 eller 15 maj till och med den 31 i samma månad. Efter många och långa diskussioner vid särskilda sammanträden har Utskottet slutligen kunnat enhälligt i detta avseende förena sig om tiden från och med den 15 maj till och med den 31 i samma månad samt i enlighet därmed gjort sådana förslag om fridlysningstiden för de särskilda fågelarterna, att en allmän fridlysning skall äga rum under sistnämnda tid.

Landskapsnämndens förslag om skärgårdens indelning i olika zoner med olika tider av fridlysning har Utskottet i betraktande av de mer eller mindre invecklade gränserna emellan de särskilda kommunerna funnit mindre lämpligt och därför icke kunnat förena sig om det samma. Utskottet föreslår därför, att, åtminstone tillsvidare, samma fridlysningstid skall gälla för hela landskapet,

Det i § 26 angivna avståndet av tvåhundra meter för uppställande av bulvan kunde enligt Utskottets åsikt minskas till femtio meter, enär det annars i många fall bleve omöjligt att idka skytte för bulvan å sådana marker, å vilka ett flertal lägenheter tillskiftats områden, vil-

as bredd i så fall icke skulle tillåta sådant skytte.

226

Från sista momentet i § 28 önskar Utskottet utesluta orden "inom skär-
vården" i avsikt att förhindra varje slags jakt å sjöfågel från motor-
driven farkost, emedan detta jaktsätt måste betraktas såsom synnerligen
skadligt.

Skottpenning för räv, skjuten under en tid, då dess päls är värdelös,
torde ej vara av behovet påkallad enär räven, som föröfrigt numera icke
förekommer så talrikt på Åland, dock icke kan anses så skadlig, att pre-
miering för dödande av sådan borde ifrågakomma. Därför borde enligt Ut-
skottets förmenande § 29 och till följd därav även § 30 helt och hållet
utgå.

Åt § 33, som handlar om kringstrykande hund, skulle Utskottet önska
giva en sådan avfattning, att, då kringstrykande hund påträffas, det å-
ligger dess ägare att, för medgivande av straff, visa, att han därvidlag
icke varit försumlig med avseende å vården av sin hund. Härigenom komme
vid åtal bevisbördan att falla på hundägaren.

För att ytterligare förekomma ofredande av vildfågeln under dess häck-
nings- och ruvningstid borde enligt Utskottets tanke i lagen ingå ett
förbud emot att vid beträdande av holmar och skär under tiden från den
15 april till och med den 30 juni medföra hund, såframt hunden icke med-
tagits för bärgning av fågel vid lovligt skytte.

Beträffande det i § 35 omförmälda avståndet om tvåhundra meter från
betestomt borde, såsom förut bestämts, fastställas till trehundra meter.

För att göra stadgandet i § 38 om rätten att taga vedermäle så effek-
tivt som möjligt, har Utskottet i avseende därå velat föreslå ett tillägg
läggsmoment till denna paragraf.

Då Utskottet väckt förslag om avgift för med vederbörligt tillstånd
fälld älg, har Utskottet på samma gång föreslagit uppgörande av ny para-
graf, som skulle bestämma, att dessa avgifter böra av Landskapsnämnden
användas i syfte att främja jaktvården inom landskapet.

På ovan anförda grunder får Utskottet förty föreslå

det Landstinget ville godkänna Landskapsnämndens ursprungliga
förslag till jaktlag, dock sålunda

1:o att §§ 1 - 15, 20 - 23, 25 och 27 antagas oförändrade;

2:o att §§ 29 och 30 helt och hållet utgå;

3:o att §§ 31, 32, 34, 36, 37 och 39 antagas oförändrade till sitt innehåll, men ändras med avseende å nummern för envar § till respektive 29, 30, 32, 34, 35 och 37;

4:o att §§ 16, 17, 18, 19, 24 och 26 erhålla härnadan gjorda förslag till lydelse;

5:o att §§ 33, 35 och 38 flyttas under respektive 31, 33 och 36 §:er samt tillika erhålla den avfattning, som härnadan givits dem och

6:o att ett nytt lagstadgande av här nedan angivet innehåll antages under § 38.

L a n d s k a p s l a g

angående jakt inom landskapet Åland.

På förslag av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutit angående jakt inom landskapet Åland stadga som följer:

§§ 1 - 15 oförändrade.

§ 16.

Jakt å älg vare inom landskapet förbjuden; dock kan på ansökan som till Landskapsnämnden skall före den 1 september inlämnas, denna åt innehavare av jaktområde om minst ettusen femhundra hektar i ett sammanhang bevilja tillstånd till älgjakt från och med den 10 till och med den 17 oktober.

Uti tillståndsresolutionen skall tillika angivas det antal älgar, som högst må fällas, och skilt för älgdjur och älgko; dock får detta antal i en tillståndsresolution icke överstiga två stycken.

§ 17.

Av tillstånd till älgjakt må ej göras bruk, innan Landskapsnämndens tillståndsresolution för länsmannen i orten företetts; och bör den, som sådant tillstånd erhållit, före den 1 november till länsmannen i orten överlämna av kända och trovärdiga vittnen styrkt uppgift över antalet fällda älgdjur och älgkor samt tillika erlägga tvåhundra mark för varje fälld älg för att till Land-

skapsnämnden översändas.

§ 18.

Jakt å svan, hona och årsunge av ejder, svärthöna och dess ungar, gravand, salskrake, järpe, orrhöna, tjäder raphöna, fasan, snöripa och vaktel samt ungar av skrake och pracka är tillsvidare ej tillåten under någon del av året.

§ 19.

Jakt å annat nyttigt villebråd vare tillåtet under följande tider:

- 1) Hare från och med den 1 november till och med den 31 december; dock vare frukt- och trädgårdsodlare berättigad att jämväl under övriga tider av året avliva hare inom odlingsområdet, men sålunda erhållen fångst må ej tillsalubjudas.
- 2) Gräsand, bläsand, stjärtand, krickand, årta, skedand, knipa, vildgås, morkulla och beckasin från och med den 1 augusti till och med den sista februari;
- 3) Svärthane, sjöorre, vigg, vitbuk, brunand, alfågel samt stor och småskrake eller pracka från och med den 1 september till och med den 14 maj.
- 4) Ejderhane från och med den 1 juni till och med den 14 maj.
- 5) Orrtupp från och med den 15 augusti till och med den sista februari;
- 6) Björktrast från och med den 1 juli till och med den sista februari.

§§ 20 - 23 oförändrade.

§ 24.

Under tiden från och med den 1 januari till och med den 31 oktober må hund icke begagnas vid jakt, utom för rävs uttagande ur lya samt å fågel från och med den 1 augusti.

På särskild ansökan må dock Landskapsnämnden bevilja pålitlig person tillstånd, för ett år i sänder, att underfridlysningstid på snöbetäckt mark, dock ej längre än till den 1 april, begagna drivande hund till rävjakt.

§ 25 oförändrad.§ 26.

Bulvan för fågelskytte må ej utan lov uppsättas närmare annans jaktområde än 50 meter.

§ 27 oförändrad.§ 28.

Hädanefter vare förbjudet

att för fångst använda förgiftat lockbete;

att för fångande av nyttigt vilt använda giller, av vad slag det vara må;

att för jaktbruk, annat än för säljakt i öppna havet eller vid jakt uti havabandet använda gevär av militärmodell med kaliber understigande 8,5 millimeter; samt

att vid jakt av sjöfågel använda maskindriven farkost.

§§ 29 och 30 likasom 31 och 32 i Landskapsnämndens förslag.

§ 31.

Kringstrykande hund som jagar eller ofredar villebråd, å främmande jaktmark, må jaktmarkens innehavare den intaga och underrätta därom genast ägaren om han är känd, eller låte i annat fall om intagandet tillkännagiva inom åtta dagar i å orten spridd tidning; och vare ägaren skyldig att utlösa hunden med 50 mark, tillökta med 5 mark för varje dag den hållits intagen. Utlöses ej hunden inom åtta dagar efter det kungörelsen ägt rum, vare hunden förverkad till den, som intog den. Dock have ägaren rätt, så länge hunden i hans värjo är, som den intog, densamma efter nyss nämnda grunder lösa.

Den, vars hund under tiden från och med den 1 januari till och med den 31 oktober kringstryker å marken, där villebråd kunde uppehålla sig eller under tiden från den 1 januari till och med den 31 juli längs stränder där villebråd har tillhåll straffes med högst tjugu dagsböter, därest han icke kan visa, att han ej varit försumlig med avseende å vården av sin hund.

Den, som medtager hund å holmar och skär under sjöfågeln's häckningstid eller under tiden från och med den 15 april till och med den 30 juni, vare förfallen till straff, icke överstigande femtio dagsböter, såframt hunden därvid icke medtagits för bärgning av fågel vid lovligt skytte.

§ 32 likasom § 34 i Landskapsnämndens förslag.

§ 33.

Jordägare och jakträttsinnehavare äge döda katt, som anträffas å hans ägor eller jaktmark på minst trehundra meter från bostadstomt.

§§ 34 och 35 likasom §§ 36 och 37 i Landskapsnämndens förslag.

§ 36.

Av den som på bar gärning beträdes med olovlig jakt, må målsäganden eller den åt vilken han sin rätt uppdragit, såsom vedermåle taga bössa, jakttyg och hundar; och få dessa behållas intill dess säkerhet för gäldande av skadestånd blivit ställd.

Hör brottet under allmänt åtal, äge allmän åklagare samt polismyndighet rätt att vedermålet behålla, intill dess säkerhet även för böter blivit ställd.

Enahanda rätt tillkomme målsegande samt, om brottet underlyder allmänt åtal, jämväl allmän åklagare eller polismyndighet i alla de fall, då överträdelse av denna landskapslag skett.

§ 37 likasom § 39 i Landskapsnämndens förslag.

§ 38.

De avgifter, som uppbäras för tillståndsresolutioner för älgjakt och fällda älgar, äger Landskapsnämnden använda för främjande av jaktvård.

Mariehamn, den 10 april 1924.

På Stora utskottets vägnar:

Trotter

Arvid Kuffelberg